

Krajský plán
vyrovnávání příležitostí
osob se zdravotním
postižením
na období 2014 – 2016

červen 2014, Liberec

Obsah dokumentu

1	Úvod.....	1
2	Osvětová činnost.....	3
3	Oblast zpřístupňování staveb, dopravy a informací	4
4	Oblast vzdělávání a školství.....	5
5	Oblast zdravotnictví a zdravotní péče	6
6	Oblast sociálních věcí	7
7	Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	8
8	Oblast kultury, sportu a volnočasových aktivit.....	9
9	Koordinace a monitorování KPV	10

Schválilo Zastupitelstvo Libereckého kraje usnesením č. 292/14/ZK ze dne 26. 8. 2014

1 Úvod

Vnímat člověka, který má zdravotní postižení, pouze optikou tohoto postižení či medicínské diagnózy je velmi zúžené a v mnoha směrech omezující. Obdobně jako každému zdravému jedinci je dána různá míra dovedností vypořádat se s každodenními životními situacemi, tak i jednotliví lidé se zdravotním postižením jsou různě vybaveni ke zvládnutí omezení souvisejících s jejich handicapem. Každý zdravotně postižený má jiné rodinné zázemí, jiné osobnostní dispozice, jinou motivaci a vůli náročné situace překonávat. Zdravotně postižení lidé tvoří nesourodou skupinu, trpí různými druhy postižení a z nich vyplývajícími problémy. Postižení jsou zjevná i skrytá, vážná i mírná, jednotlivá i násobná, chronická i občasná. Vždy však představují zásadní limity pro běžný život a uplatnění ve společnosti.

Člověk se zdravotním postižením má právo prožít plnohodnotný život a být rovnoprávným členem společnosti. Podle Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky, jsou lidé svobodní a rovni v důstojnosti i v právech. Povinností společnosti je vytvořit takové prostředí, které umožní užívat deklarovanou svobodu a rovnost také lidem se zdravotním postižením. To představuje možnost svobodného pohybu, vedení soběstačného života, šance studovat, pracovat, využívat svůj volný čas ke kulturním a sportovním aktivitám. Dosažení tohoto cíle vyžaduje značné a trvalé úsilí v překonávání množství bariér. Nejčastěji se jedná o bariéry při hledání a udržení zaměstnání, při hledání přístupné dopravy, při vstupu do budov a jiných zařízení, při získání přístupů k informacím, ke vzdělání a pracovní kvalifikaci, v přístupnosti ke zdravotní a sociální péči atd. Výraznou bariérou znesnadňující vytváření rovných příležitostí, jsou stereotypní postoje společnosti vůči lidem se zdravotním postižením, jejichž přímým důsledkem je podceňování této problematiky. Dosažení rovných příležitostí pro občany se zdravotním postižením vyžaduje řešení v mnoha oblastech s důrazem na odstranění diskriminace, podporu nezávislého způsobu života a větší sociální integrace.

Problematika životních podmínek občanů se zdravotním postižením je nadresortní a zasahuje do řady kompetenčních oblastí orgánů kraje v samostatné i přenesené působnosti. Vzhledem ke složitosti a závažnosti komplexu zlepšení kvality života občanů se zdravotním postižením na území Libereckého kraje¹ je potřeba vytvořit systémové řešení, jehož východiskem by mohlo být přijetí Krajského plánu vyrovnání příležitostí pro občany se zdravotním postižením Libereckého kraje. Tento dokument klade důraz na komplexní přístup k řešení kvality života občanů se zdravotním postižením

¹ V České republice žije cca 10 % osob se zdravotním postižením. K 1. 1. 2011 na území Libereckého kraje bylo zjištěno 47 338 osob. Zdroj: Výběrové šetření o zdravotně postižených osobách VŠPO '07; ČSÚ a ÚZIS, 2007

s důrazem na úzkou spolupráci Libereckého kraje a organizací občanů se zdravotním postižením zastoupených Národní radou osob se zdravotním postižením.

Plán je vnímán jako otevřený a živý dokument obsahující řadu úkolů na období 2014 – 2016, jejichž plnění bude každoročně hodnoceno a na základě toho bude plán aktualizován.

Zastupitelstvo Libereckého kraje schválením tohoto plánu vyjadřuje svůj záměr podporovat vytváření rovných podmínek pro občany se zdravotním postižením na území kraje a zlepšování kvality jejich života.

2 Osvětová činnost

2.1. Podporovat zvyšování informovanosti veřejnosti o problematice zdravotního postižení.

- 2.1.1. Podpora při distribuci informačních letáků.
- 2.1.2. Informovat o aktuálních tématech problematiky osob se zdravotním postižením (příklady dobré praxe) prostřednictvím regionálního tisku, rozhlasu a televize.
- 2.1.3. Podpora využití dostupných informačních prostředků ke zvyšování povědomí veřejnosti o problematice zdravotního postižení – webové stránky.

Odpovědnost: NRZP ve spolupráci s LK
a poskytovateli služeb pro OZP
Termín: průběžně

2.2. Cíleně podporovat vzdělávání pracovníků státní správy a samosprávy o problematice osob se zdravotním postižením.

- 2.2.1. Uspořádat seminář na téma komunikace s osobami se zdravotním postižením pro pracovníky krajských a obecních úřadů.

Odpovědnost: NRZP ve spolupráci s LK
Termín: 1x v období platnosti plánu

- 2.2.2. Doporučovat organizacím zřizovaným krajem účast na vzdělávacích akcích zaměřených na tematiku komunikace s OZP, problematiku zdravotního postižení.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

- 2.2.3. Spolupodílet se na organizaci konferencí, seminářů a vzdělávacích akcí, které se vztahují k problematice osob se zdravotním postižením.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

- 2.2.4. Začlenit téma komunikace s osobami se zdravotním postižením do vzdělávání pro pracovníky krajského úřadu.

Odpovědnost: LK
Termín: od r. 2014 a poté průběžně

2.3. Vytvoření informačního systému s cílem zvýšení informovanosti mezi osobami zdravotně postiženými – jednotlivci i organizacemi.

- 2.3.1. Zlepšení přenosu a sdílení informací v rámci členské základny NRZP – aktualizace kontaktů.
- 2.3.2. Navázání či prohloubení spolupráce s nečlenskými organizacemi, které sdružují osoby se zdravotním postižením.
- 2.3.3. Navázání či prohloubení spolupráce se samosprávami obcí (II. a III. stupně)

s cílem vytvoření systému pro přenos informací do území.

Odpovědnost: NRZP ve spolupráci s LK
a obcemi LK
Termín: červen 2016

3 Oblast zpřístupňování staveb, dopravy a informací

3.1. Provádět metodickou činnost a poradenství vůči obecním stavebním úřadům ve sféře obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb a zpřístupňování staveb pro osoby se zdravotním postižením.

- 3.1.1. Pokračovat v poskytování metodické činnosti prostřednictvím odborných pracovních porad pro stavební úřady LK i na vyžádání v konkrétních případech jak pro stavební úřady, tak případně další externí subjekty.
- 3.1.2. Pokračovat v předávání informací o změnách platné legislativy ČR a metodických doporučeních na odborných poradách pro stavební úřady LK.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

3.2. Zvyšovat informovanost o přístupnosti budov, které využívají v rámci své činnosti organizace zřizované Libereckým krajem.

- 3.2.1. Zajistit zveřejnění informací o bezbariérovosti budov příspěvkových organizací kraje na jejich webových stránkách, (seznam organizací viz. <http://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/prispevkove-organizace>).

Odpovědnost: LK
Termín: r. 2014

- 3.2.2. Zprostředkovat dostupnost informací o bezbariérovosti příspěvkových organizací kraje prostřednictvím odkazu - prolinku na hlavní stránce webu Libereckého kraje.

Odpovědnost: LK
Termín: r. 2015

3.3. Podporovat zvyšování informovanosti o přístupnosti veřejných objektů v obcích Libereckého kraje.

- 3.3.1. Pokračovat v mapování přístupnosti veřejných objektů měst a obcí, a to ve spolupráci organizací sdružujících osoby se zdravotním postižením a dalšími organizacemi, které se zabývají mapováním přístupnosti. Výstupy zveřejňovat prostřednictvím webových stránek NRZP, Libereckého kraje a dotčených subjektů.

Odpovědnost: NRZP ve spolupráci s LK
a obcemi LK
Termín: průběžně

3.4. V souladu se zákonem č. 194/2010 Sb. při vypisování výběrových či nabídkových řízení od dopravců důsledně vyžadovat, aby nové veřejné dopravní prostředky splňovaly podmínku bezbariérového přístupu.

- 3.4.1. Dodržování podmínky stanovené v rámci veřejné zakázky pro výběr dopravců ve veřejné linkové dopravě v Libereckém kraji, kdy při zahájení plnění novým dopravcem v období 2014 až 2019 musí být min. 20 % vozů nízkopodlažních (od r. 2020 pak 35 %).

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

3.5. Zvyšovat přístupnost webových stránek Libereckého kraje pro osoby se zdravotním postižením.

- 3.5.1. Zařazovat dle potřeby do programu školení informatiků a zaměstnanců, kteří pracují s webem Libereckého kraje, také blok týkající se specifických potřeb a omezení, která při práci s internetem vyplývají z povahy jednotlivých druhů zdravotního postižení.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

- 3.5.2. V souladu s Vyhláškou č. 64/2008 Sb., o formě uveřejňování informací souvisejících s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zdravotním postižením (vyhláška o přístupnosti) opatřit webové stránky kraje mapou webu pro zlepšení orientace a zvýšení dostupnosti zveřejněných informací.

Odpovědnost: LK
Termín: r. 2015

- 3.5.3. Provéřit funkčnost možnosti zvětšení obsahu webových stránek kraje v případě využívání desktopové verze PC a příp. podniknout opatření ke zlepšení situace.

Odpovědnost: LK
Termín: r. 2015

3.6. Podpořit informovanost o Národním rozvojovém programu mobility pro všechny – formou odborných seminářů pro zástupce měst a obcí Libereckého kraje.

- 3.6.1. Uspořádat seminář na dané téma na úrovni kraje, v případě zájmu na úrovni bývalých okresů či ORP.

Odpovědnost: NRZP ve spolupráci s LK
a obcemi LK
Termín: 1x ročně

4 Oblast vzdělávání a školství

- 4.1. Zveřejňovat přehled bezbariérových základních a středních škol na území Libereckého kraje na webových stránkách kraje.**

- 4.1.1. Zveřejnit přehled bezbariérových škol zřizovaných Libereckým krajem.
- 4.1.2. Vyzvat ostatní zřizovatele škol ke zveřejnění informace o bezbariérovosti jejich školy.

Odpovědnost: LK
Termín: r. 2015

4.2. Cíleně podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na metody, postupy a formy práce s dětmi, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.

- 4.2.1. Zveřejňovat informace o kurzech a školeních pro vzdělávání pedagogických pracovníků na webových stránkách Libereckého kraje.
- 4.2.2. Motivovat ředitele škol, aby vzdělávání pedagogů se zaměřením na děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami umožňovali.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

4.3. Podporovat všechny formy vzdělávání občanů se zdravotním postižením včetně celoživotního vzdělávání.

- 4.3.1. Zveřejňovat informace o kurzech a školeních celoživotního vzdělávání na webových stránkách Libereckého kraje.
- 4.3.2. Hledat další zdroje podpory pro finanční zabezpečení kurzů a školení (Dotační fond Libereckého kraje, prostředky EU).

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

4.4. Podporovat školská poradenská zařízení zřizovaná Libereckým krajem při využití nových diagnostických nástrojů a kompenzačních pomůcek, které mohou usnadnit vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením.

- 4.4.1. Informovat školská poradenská zařízení o rozvojovém programu MŠMT, jehož prostřednictvím jsou finančně podpořeny diagnostické nástroje.
- 4.4.2. Informovat školy o rozvojovém programu MŠMT, jehož prostřednictvím jsou finančně podpořeny kompenzační pomůcky.
- 4.4.3. Prostřednictvím dalších finančních zdrojů podpořit nákup diagnostických nástrojů a kompenzačních pomůcek (rozvojové programy MŠMT, Dotační fond Libereckého kraje, prostředky EU).

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

5 Oblast zdravotnictví a zdravotní péče

- 5.1. Podporovat ve spolupráci s NRZP poskytování zdravotní péče na vysoké odborné úrovni, podporovat kvalitní a bezpečnou zdravotní péči o osoby zdravotně postižené.

- 5.1.1. Podporovat vzdělávání všech cílových skupin ve zdravotnictví, podporovat systém hodnocení vzdělávání.
- 5.1.2. Podporovat implementaci nových vědeckých poznatků do praxe včetně aplikace ostatních výstupů z jiných oborů.
- 5.1.3. Podporovat procesy, které vedou ke splnění kritérií pro řízení a kontinuální zvyšování kvality a bezpečnosti péče (akreditace, certifikace).

Odpovědnost: LK ve spolupráci s NRZP
Termín: průběžně

5.2. Zvyšovat informovanost o problematice zdravotního postižení.

- 5.2.1. Podporovat vznik informačních a osvětových materiálů a aktivity zaměřené na širokou veřejnost v rámci prevence vzniku zdravotního postižení, zvyšovat informovanost občanů se zdravotním postižením o jejich právech a povinnostech při poskytování zdravotních služeb.

Odpovědnost: LK ve spolupráci s NRZP
Termín: průběžně

6 Oblast sociálních věcí

6.1. Podporovat rozvoj sociálních služeb pro seniory se ZP na území kraje.

- 6.1.1. Finanční (Dotační fond LK, státní dotace) a metodická podpora odlehčovacích, terénních a asistenčních služeb včetně jejich rozvoje.
- 6.1.2. Finanční (Dotační fond LK, státní dotace) a metodická podpora denních stacionářů.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

- 6.1.3. Vytvoření systému tísňové péče ve spolupráci obcí, kraje a poskytovatelů služeb.

Odpovědnost: LK
Termín: r. 2016/2017

6.2. Podporovat integraci osob se zdravotním postižením do běžného života.

- 6.2.1. Podporovat přechod uživatelů z pobytových služeb do alternativních forem bydlení – zpracování plánu a jeho realizace.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

- 6.2.2. Podporovat sociální podnikání v rámci Paktu zaměstnanosti Libereckého kraje.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

- 6.2.3. Podporovat služby pro chronicky duševně nemocné včetně zmapování skutečné poptávky a v případě potřeby rozšíření návazné služby.

Odpovědnost: LK
Termín: r. 2016/2017

6.2.4. Podporovat spolupráci sociálních a zdravotních zařízení, v jejichž péči je osoba chronicky duševně nemocná.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

6.3. Podpořit realizaci projektu Euroklíč na území Libereckého kraje.

6.3.1. Uspořádat informační seminář na území kraje o projektu Euroklíč.

Odpovědnost: NRZP ve spolupráci s LK
Termín: r. 2015

6.3.2. Zpracovat seznam veřejně přístupných míst vhodných pro instalaci eurozámků na území Libereckého kraje a po projednání v pracovní skupině pro tvorbu tohoto plánu jej předložit s žádostí o podporu Libereckému kraji.

Odpovědnost: NRZP ve spolupráci s LK
Termín: r. 2014/2015

6.3.3. Finančně podpořit instalaci eurozámků na veřejně přístupných zařízeních v kraji dle předloženého návrhu NRZP (v návaznosti na bod 6.3.2).

Odpovědnost: LK ve spolupráci s NRZP
Termín: r. 2015/2016

7 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

7.1. Navázat intenzivnější spolupráci mezi KÚ LK a Krajskou pobočkou ÚP v Liberci v oblasti informovanosti potenciálních zaměstnavatelů o možnostech zaměstnávání občanů se zdravotním postižením.

7.1.1. Při plnění tzv. povinného podílu počtu zaměstnanců se zdravotním postižením preferovat přímé zaměstnávání těchto osob před náhradními formami plnění.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

7.1.2. Podpora vytváření pracovních míst v organizacích zřizovaných Libereckým krajem.

Odpovědnost: Krajská pobočka ÚP v Liberci
ve spolupráci s LK
Termín: průběžně

7.2. V rámci Paktu zaměstnanosti Libereckého kraje pravidelně vyhodnocovat situaci na trhu práce v zaměstnávání občanů se zdravotním postižením.

7.2.1. Vyhodnocovat výsledky zaměstnávání osob se zdravotním postižením a uveřejňovat je na: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/lbk/kop/liberec>.

Odpovědnost: Krajská pobočka ÚP v Liberci
Termín: průběžně

7.3. Zvyšovat informovanost o možnostech uplatňování osob se zdravotním postižením na trhu práce.

- 7.3.1. Prostřednictvím svých informačních periodik a webových stránek Krajské pobočky ÚP v Liberci a KÚ LK informovat o sociálních podnicích a organizacích zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením. Uvádět příklady dobré praxe a špatných zkušeností, popularizovat danou problematiku.

Odpovědnost: Krajská pobočka ÚP v Liberci
a LK

Termín: průběžně

8 Oblast kultury, sportu a volnočasových aktivit

8.1. Zvyšovat informovanost o bezbariérových přístupech kulturních a turistických objektů.

- 8.1.1. Nadále soustavně doplňovat propagační a informační materiály o údaje týkající se přístupnosti objektů pro osoby se zdravotním postižením.
- 8.1.2. Informovat na webových stránkách Libereckého kraje o kulturních zařízeních, památkových objektech a trasách s bezbariérovými přístupy.

Odpovědnost: LK

Termín: průběžně

8.2. Podporovat projekt Euroklíč v Libereckém kraji.

- 8.2.1. Doporučit podporu návrhu instalace eurozámků ve veřejně přístupných zařízeních na setkání pracovníků informačních center na KÚ LK.
- 8.2.2. Na setkání se zástupci obcí s rozšířenou působností podpořit realizaci projektu Euroklíč.

Odpovědnost: LK

Termín: 1x ročně

8.3. Podporovat zpřístupňování kulturních zařízení a památek pro osoby se zdravotním postižením v Libereckém kraji.

- 8.3.1. Zapojení Libereckého kraje do přípravy projektu pro bezbariérovou turistiku v roce 2014 – monitoring a analýza území.

Odpovědnost: LK

Termín: prosinec 2014

- 8.3.2. Podporovat projekty na zajištění bezbariérového přístupu k turistickým cílům.

Odpovědnost: LK

Termín: průběžně

8.4. Podpora aktivit osob se zdravotním postižením v oblasti kultury a cestovního ruchu.

- 8.4.1. Prostřednictvím dotačních programů kraje průběžně podporovat aktivity osob se zdravotním postižením a aktivity příspěvkových organizací kraje, do nichž budou

osoby se zdravotním postižením zapojeny.

Odpovědnost: LK
Termín: průběžně

9 Koordinace a monitorování KPV

Odpovědnost za koordinaci: NRZP ve spolupráci s KÚ LK - odborem soc. věcí

Monitoring: 1 x ročně

Monitorovací zprávy: zpracovává pracovní skupina (viz příloha)
samosprávným orgánům kraje předkládá radní
pro resort sociálních věcí

Podklady k monitorovacím zprávám:

zpracovávají dotčené odbory KÚ LK a NRZP

Zapojení cílové skupiny do procesu monitorování:

zajistí NRZP ve spolupráci s LK

Pracovní skupina pro tvorbu a monitoring KPVP

Jméno	Organizace	Funkce	
Jiří Vencel	NRZP ČR	místopředseda	
Mgr. Martin Kroll	NRZP - krajská rada Liberec	předseda	
Mgr. Tomáš Seidl		zástupce předsedy, koordinátor	
Pavel Paldus		člen	
Ing. Petr Černý		odbor dopravy	vedoucí oddělení
Hana Holická	KÚ LK	odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	sekretářka odboru
Ing. Markéta Nešporová		odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu	referentka
Mgr. Blanka Ptáčková		odbor zdravotnictví	referentka
Ing. Jitka Sochová		odbor sociálních věcí	referentka
Mgr. Pavel Sláma		odbor územního plánování a stavebního řádu	referenti
Ing. Jan Starý			

Na jednání pracovní skupiny mohou být přizváni odborní zástupci výše uvedených organizací či dalších dotčených institucí, a to v souvislosti s projednávanou problematikou.

Použité zkratky

KPVP – krajský plán vyrovnávání příležitostí osob se zdravotním postižením

NRZP – Národní rada osob se zdravotním postižením

KÚ LK – Krajský úřad Libereckého kraje

ÚP – Úřad práce

Rozpracování odpovědnosti Krajského úřadu Libereckého kraje za plnění stanovených úkolů dle věcné jejich příslušnosti na odbory úřadu

Odbor	školský mládeže, tělovýchovy a sportu	sociálních věcí	dopravy	kultury, památkové péče a cestovního ruchu	životního prostředí a zemědělství	zdravotnictví	územního plánování a stavebního řádu	informatiky	kancelář ředitele
Úkol číslo	2.2.3. 3.2.1. 4.1.1. 4.1.2. 4.2.1. 4.2.2. 4.3.1. 4.3.2. 4.4.1. 4.4.2. 4.4.3.	2.2.3. 3.2.1. 6.1.1. 6.1.2. 6.1.3. 6.2.1. 6.2.2. 6.2.3. 6.2.4. 6.3.1. 6.3.3.	2.2.3. 3.2.1. 3.4.1.	2.2.3. 3.2.1. 8.1.1. 8.1.2. 8.2.1. 8.2.2. 8.3.1. 8.3.2. 8.4.1.	3.2.1.	2.2.3. 3.2.1. 5.1.1. 5.1.2. 5.1.3. 5.2.1.	2.2.3. 3.1.1. 3.1.2.	2.2.3. 3.2.2. 3.5.1. 3.5.2. 3.5.3.	2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 7.1.1.